

2019

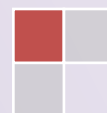
*Збірник наукових статей
за матеріалами V Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(за міжнародною участю)*

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ»
11 – 12 квітня 2019 р.**

**ЧАСТИНА 1
Секції 1,2**

Національна металургійна академія України
Кафедра фінансів
11.04.2019

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти

Національна металургійна академія України

Українська інженерно-педагогічна академія

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Львівський національний аграрний університет

***Збірник наукових статей
за матеріалами V Всеукраїнської науково-
практичної конференції
(за міжнародною участю)***

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

11-12 квітня 2019 р.

м. Дніпро

Лист МОН України від 16.01.2019 №22.1/10-123

УДК 330.111.66:316.422

Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: Збірник наукових статей за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (11 – 12 квітня 2019 р.). Частина 1. – Дніпро: НМетАУ, 2019. – 527 с.

У збірнику містяться матеріали доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (11-12 квітня 2019 р.). Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей

Програмний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., професор, декан факультету економіки та менеджменту Національної металургійної академії України

Прохорова В.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання Української інженерно-педагогічної академії

Журавльова Т.О., к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Грицина О.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Сокиринська І.Г., к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів Національної металургійної академії України

Мушнікова С.А., к.е.н., доцент кафедри фінансів Національної металургійної академії України

За додержання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імена та назви несе відповідальність автор матеріалів.

© Національна металургійна академія України, 2019

Секція 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ

<i>Алсуф'єва О.О., Гайдук І.В.</i> До питання про адаптивність суб'єктів господарювання в умовах динамізму та мінливості інноваційно-орієнтованої національної економіки	10
<i>Беновська Л.Я.</i> Теоретичні підходи до саморозвитку територіальних громад	14
<i>Бержанір А.Л.</i> Впровадження корпоративної соціальної відповідальності в Україні	18
<i>Білоцерківець В.В., Ткаченко Н.І., Михайленко О.А.</i> Теоретичні підвалини сучасної фіскальної політики скрізь призму неокласики	22
<i>Бородіна В.В.</i> Стан та перспективи розвитку професійно-технічної освіти в Одеській області	27
<i>Bulhakova Y., Bobyl V.</i> Przewidywane zmiany w łańcuchach dostaw po reindustrializacji	31
<i>Бурачек І.В.</i> Корпоративна культура як необхідна умова успішності сучасної організації	34
<i>Васюк А.Г., Якубова И.П.</i> Влияние дебиторской и кредиторской задолженности на финансовые результаты предприятия	39
<i>Гараєв М.</i> Інвестування оновлення тягового рухомого складу на залізницях України	42
<i>Голобородько Т.В., Мітюхіна К.Г.</i> Особливості оподаткування незалежної професійної діяльності	46
<i>Горобець П.Д.</i> Людський капітал в умовах трансформаційної економіки	51
<i>Грубінка І.І.</i> Сільськогосподарська кредитна кооперація: становлення та розвиток в Україні	55
<i>Гулик Т.В., Романенко Т.А.</i> Кадрова політика підприємства	58
<i>Гурская О.Л., Невдах С.В.</i> Заработная плата как ведущий стимул трудовой деятельности	60
<i>Довбня С.Б., Письменна О.О.</i> Система показників оцінки результативності навчання персоналу	64
<i>Жданова Л.Л.</i> Інститути-симулякри в соціально-економічних системах залежного типу	68
<i>Завгородня О.О., Душина А.В., Єфіменко А.О.</i> Міжнародний кредит як дестабілізатор розвитку національних економік	73
<i>Замота І.О., Мартиненко В.В.</i> Оцінка стану боргової безпеки України	78
<i>Казьмір П.Г., Казьмір Л.П.</i> Адаптаційна ефективність інститутів сільськогосподарського землекористування: сутність і стратегічні орієнтири для України	81
<i>Крамаренко А.В., Вишневська М.К.</i> Логістичний аутсорсинг як фактор підвищення ефективності управління підприємством	85
<i>Краснова Г.М.</i> Шляхи розвитку соціально-економічних систем в умовах трансформації	89
<i>Крутько М.А.</i> Інтеграційні процеси в агробізнесі України: європейські	92

2.Молчанова М. Ю. Критерии саморазвития регионов как основа формирования межбюджетных отношений / М. Ю. Молчанова // Фундаментальные исследования. – 2013. – № 6 – С. 131–135.

3.Осипов В. М. Формування політики конкурентоспроможності регіону на принципах саморозвитку / В. М. Осипов, О. А. Єрмакова // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2011. – Вип. 2 (42). – С. 78–81.

4.Остром Э. Управляя общим. Эволюция институтов коллективной деятельности /Э. Остром - М. : Мысль, ИРИСЭН, 2010. - 445‘с.

5.Іванова О.Ю. Формування потенціалу саморозвитку регіонів України в контексті трансформаційних процесів6 монографія. О.Ю.Іванова. – Х «ІНЖЕК», 2014. - 304с.

6.Мамонова В. В. Теоретико-методологічні засади управління територіальним розвитком: автореф. дис. ... д-ра наук з держ. упр.: 25.00.04 “Місцеве самоврядування” / В. В. Мамонова; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ, 2006. 32 с.

7.Беновська Л.Я. Територіальна громада як суб’єкт регулювання розвитку територій: теоретичні аспекти / Л.Беновська // Регіонльна економіка. – 2018. - №1. –С.30-39.

*Бержанір А.Л., к.соц.н., доцент
доцент кафедри економіки та соціально-поведінкових наук
Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини
bal8@ukr.net*

ВПРОВАДЖЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У середині ХХ століття у країнах з ринковою економікою з’явилась нова соціально-економічна парадигма – соціальна відповідальність бізнесу. Зарубіжні підприємці ведення бізнесу почали поєднувати з турботою про працівників, місцевих громад та вирішення екологічних проблем. Соціально відповідальний бізнес може бути впроваджений у діяльність компанії як філософія (кодекс ділової поведінки, місія), як складова моделі стратегічного управління з орієнтацією на довгострокову соціальну стабільність, як чинник реалізації цілісної системи управлінських рішень.

Концепція соціально відповідального бізнесу розглядає взаємодію підприємців і органів державної влади в цілому, а поняття корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) можна трактувати як практичну реалізацію корпораціями її концептуальних засад. Український учений А. Колот стверджує [1, с. 6], що корпоративна соціальна відповідальність у найбільш загальному тлумаченні – це раціональний відгук організації на систему суперечливих очікувань заінтересованих сторін (стейкхолдерів), що спрямований на сталий розвиток компанії; це відповідальність тих, хто приймає бізнес-рішення, перед тими, на кого ці рішення націлені. За своєю суттю корпоративна соціальна відповідальність – це імплементований у корпоративне управління певний тип соціальних зобов'язань (здебільшого добровільних) перед працівниками, партнерами, державою, інститутами громадянського суспільства та суспільством у цілому.

В Україні розвиток корпоративної соціальної відповідальності розпочався разом із утвердженням принципів ринкової економіки. На початку 90-х років минулого століття у вітчизняних бізнесменів поступово почало формуватися розуміння необхідності їх участі у вирішенні соціальних та екологічних проблем на добровільних засадах.

Досягнення цілей розвитку, успішна модернізація економіки і соціальної сфери передбачає побудову ефективних механізмів взаємодії між бізнесом і державою, спрямованих на координацію зусиль усіх сторін, забезпечення врахування інтересів бізнесу і різних соціальних груп суспільства під час формування та реалізації соціально-економічної політики. Бізнес завжди зацікавлений у передбачуваності і максимально далекій перспективі власного розвитку. Цього можна досягти, тільки беручи участь у безпосередньому щоденному будівництві корпоративного майбутнього, а значить – майбутнього суспільства, в якому бізнес працює [2, с. 33]..

Процес моделювання корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в реаліях українського суспільства потребує певної координації та мотивування, а відтак активної участі у ньому держави, яка має визначити це явище як

бажану поведінку для бізнесу і розробити комплекс відповідних заохочень та законодавчих норм [3, с. 47].

Дослідження, проведені протягом останніх років показують, що у нашій країні КСВ все ще не стала частиною організаційного управління в компаніях, оскільки тільки у половини компаній, з числа тих, які реалізують політику КСВ, є стратегія (політика) соціальної відповідальності, чверть компаній має бюджет на виконання програм/заходів із соціальної відповідальності, а у більшості компаній пошуком ідей для програм з КСВ та розробкою планів їх реалізації займається керівництво [4].

Найпоширенішими практиками впровадження корпоративної соціальної відповідальності у компаніях в Україні є:

- трудові відносини: підвищення зарплати, виплата «білої» зарплати та премій. Майже половина компаній дають працівникам можливість працювати за гнучким графіком та реалізують програми з підвищення професійного зростання;

- антикорупційні практики: понад третина компаній не давала хабарів за розв’язання бізнес-проблем, і така ж їх частина готова віддати частку прибутку на ефективну боротьбу з корупцією;

- екологічна відповідальність: впровадження енергозберігальних технологій та програми сортування й утилізації відходів. Третина опитаних компаній не здійснювала заходів із збереження довкілля;

- відносини зі споживачами: підтримка якості продукту компанії, надання правдивої інформації та реклами, тренінги для персоналу з питань обслуговування споживачів, розроблена система управління скаргами та «гаряча лінія» (контакт-центр) для споживачів.

- розвиток регіонів: виділення коштів на благодійність та допомога в благоустрої території [4].

Найбільшими зовнішніми перешкодами впровадження програм/заходів з КСВ майже для половини опитаних компаній стали нестабільна політична ситуація в країні, недосконалість нормативно-правової бази, яка б

сприяє розвитку КСВ, та податковий тиск (див. мал. 19). Серед внутрішніх перешкод, які заважають здійсненню програм/заходів з КСВ, компанії вказали брак коштів, недостатність власного досвіду, невідпрацьований механізм впровадження соціальної відповідальності, неможливість контролю за використанням наданих коштів і брак часу [4].

Отже, впровадження корпоративної соціальної відповідальності у практику бізнесової діяльності є важливим чинником соціально-економічного розвитку суспільства та поліпшення рівня і якості життя громадян.

Список використаної літератури

1. Колот А. М. Корпоративна соціальна відповідальність: еволюція та розвиток теоретичних поглядів. *Економічна теорія*. 2013. № 4. С. 5–26.
2. Бержанір А. Л. Світовий досвід забезпечення взаємодії влади та бізнесу в економічних системах. *Вісник Донецького національного університету*. 2015. Серія В: Економіка і право. Вип. 1. С. 32–35.
3. Пермінова Г. В. Моделі корпоративної соціальної відповідальності: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова*. 2012. Т.17. Вип. 1. С. 41–47.
4. Розвиток КСВ в Україні: 2010–2018 / А. Зінченко, М. Саприкіна. Київ: 2017. URL: http://csr-ua.info/csr-ukraine/wp-content/2018/10/CSR_2017_research-1.pdf (дата звернення 15.03.2019).